

Misteri a l'Algarve ▶ Les claus de l'impacte social

Pàgines 24 i 25 <<<>

L'enigmàtica lady McCann

El contagiós impacte del 'cas Madeleine' no s'explica només per la sensibilització emocional amb la infància ≡ L'actitud inescrutable de la mare té un paper essencial en la voracitat de l'opinió pública

ANTONI GUTIÉRREZ-RUBÍ
BARCELONA

L'impacte social que té la difusió de notícies relacionades amb la vulnerabilitat de la infància és inqüestionable. A la fam pandèmica, l'explotació i la prostitució infantil, s'hi han sumat els casos de pederàstia, els segrestos, desaparicions i, recentment, les xarxes de pornografia infantil a internet que han sacsejat emocionalment, a causa de la seva repugnància extrema, les nostres consciències tot creant un excitable estat d'opinió pública.

Però l'aclaparador i contagiós impacte que presenta el cas de Madeleine McCann no es pot explicar només per la sensibilització emocional cap a la infància. Les raons s'han de buscar en fonaments socioculturals més profunds i en la complexitat i les circumstàncies del cas que disparen la nostra imaginació. Aquestes són algunes de les claus.

LA TRAGÈDIA

▶ El dramatismes que, a poc a poc, envolta el possible desenllaç de la desaparició de Madeleine s'ha imposat a l'esperança inicial i connecta culturalment amb la mitologia. Som una societat dramàtica i les tragèdies entre pares, fills i germans són el destí dels homes un cop es rebel·len als déus i, abandonats per aquests, descobreixen els seus vicis i les seves virtuts. La hipòtesi que la desaparició s'acabi en un homicidi o en un assassinat encobert genera una gran expectació a causa de la seva crueltat però també per conèixer les ocultes motivacions emocionals dels personatges.

INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA

▶ La complexitat del cas sembla que només es pot resoldre a través de la investigació científica: criminòlegs, gossos ensinistrats, sofisticats laboratoris, anàlisis microscòpiques de restes d'ADN... Conceptes que avui dia ens resulten familiars gràcies a l'univers literari i audiovisual. Des de les sèries televisives *Perry Mason* o *S'ha escrit un crim*, a les actuals *Sin rastro* o *CSI*, els misteris sense resoldre resulten fascinants i atractius. Un estudi de l'any 2006 elegia la sèrie de televisió *CSI Miami* com la més exitosa del món després d'analitzar les preferències de 20 països diferents.

KATE I MADDIE

▶ L'expressivitat captivadora i magnètica dels ulls (amb un iris peculiar) i de la cara de Madeleine tenen un paper essencial en la implicació emocional i en l'interès

▶▶ Tristes melancòlica ▶ Kate, amb el póster de Maddie darrere, a Madrid, el juny passat.

▶ L'ATRACCIÓ

Des de les més antigues sèries televisives, els misteris sense resoldre resulten fascinants

mediàtic. Però els autèntics protagonistes del dia a dia mediàtic són, indiscutiblement, els pares i, especialment, la mare. Kate resulta enigmàtica (¿i per això sospitosa?) i això estimula la voracitat de l'opinió pública.

Amb els cabells rossos recollits, la seva tristesa melancòlica, els colors pastel i els teixits naturals del seu vestuari, el maquillatge just però intencionat i l'inseparable peluix als seus genolls; Kate representa una commovedora perfecció icònica que contrasta plenament amb la fortlesa mental i emocional, titllada a vegades de freda i calculadora, amb la qual actua.

La possibilitat que Kate tingui una doble personalitat, una de pública i una altra de privada i íntima, alimentada fins i tot pel fet d'escriure

un diari personal, en el qual es confessa, augmenta l'enigma d'un possible costat fosc inconcebible i inconfessable. La doble moral és una obsessió molt britànica. La història ens ha inculcat el verí del prejudici de la dona marcada, la bella malvada, la dona fatal o la bruixa. Els estereotips estètics que modelen les nostres emocions associen la bellesa a la bondat i la lletjor a la maldat. Aquest és l'autèntic judici paral·lel que s'ha anat formulant en aquest cas enigmàtic. Es jutja, sobretot, una mare guapa, preparada (i catòlica) a la qual se li pressuposa un inqüestionable instint protector cap als seus fills.

able instint protector cap als seus fills.

També hi ha un rerefons de morbo no exempt de públic sexual. Intueixo un brot de cultiu masculista i classista en bona part de l'interès que s'ha desencadenat: si Kate fos obesa, poc atractiva, vulgar i pobra, per exemple, ¿seria el mateix?

LA BATALLA MEDIÀTICA

▶ L'activitat *on line* ha estat incessant. La pàgina www.findmadeleine.com es va crear només set dies després de la desaparició de la nena. La incorporació del bloc dels pares, així com els vídeos dels famosos o la galeria de fotos de Maddie (incloent-hi la visita al Papa i a altres personalitats) dibuixen un espai web molt professionalitzat i atractiu que també inclou la venda de marxandatge i l'espai per a les donacions. La resposta dels internautes ha estat espectacular a la blocosfera i a Viquipèdia. A Alexa, un dels rànquings més populars d'internet, la pàgina de Madeleine es troba molt per sobre, en nombre

▶ LA MARE

La commovedora perfecció icònica contrasta amb la fortlesa mental amb què actua

de visites, de les pàgines oficials de les presidències del Govern espanyol i britànic... juntes. A Google.com, per exemple, *Madeleine McCann* obté el doble de resultats que *Tony Blair*.

Les seves influents relacions socials, l'ús d'assessors professionals, així com la gestió d'exclusives amb diners pel mig, els ha portat a entrar en el mercat mediàtic amb una professionalitzada estratègia. A això s'ha d'afegir la rivalitat de la premsa portuguesa i britànica, la indústria sensacionalista anglosaxona i l'alineament de l'opinió pública en defensa del matrimoni o de la policia, que han contribuït, sens dubte, a una competició nacional en mitjans i recursos per oferir una resposta constant a una demanda insaciable alimentada per la dosificació de les notícies i el gir de les investigacions.

La curiositat morbosa i l'espectulació ja han ocupat tot l'espai. Ni la resolució definitiva del misteri podrà evitar el llarg combat per la interpretació de la realitat. Més que mai, Maddie està *missing*. ≡

Assessor de comunicació

